

Erki Savisaar
Keskkonnaministeerium
Narva maantee 7a
15172 Tallinn

Teie 02.11.2021 nr 1-4/21/5393

Meie *kuupäev digitaalallkirjas* nr 1-3/119

Keskkonnatasude seaduse ja pakendiseaduse muutmise seaduse eelnõu

Austatud minister

Olete ettevõtjatele arvamuse avaldamiseks saatnud Keskkonnatasude seaduse ja pakendiseaduse muutmise seaduse eelnõu. Eelnõukohase seaduse eesmärk on tõhustada jäätmehierarhiaile vastavat hinnapoliitikat, kus jäätmete liigiti kogumine ja nende taaskasutamine pole ministeeriumi hinnangul piisavalt motiveeriv alternatiivsete käitlusviisidega võrreldes. Selleks on plaanis tõsta ohtlike ja tavajäätmete saastetasumäära 2 korda (60 euronit tonnilt) ning olmejäätmete saastetasumäära 3 korda (90 euronit tonnilt) ning kehtestada uus keskkonnatasu liik (nn „pakendimaks“, määras 370 eurot tonnilt), mis rakendub plastpakendijäätmetele, mida ei ole võetud ringlusse või korduskasutuseks ettevalmistatud. Seega tõuseb vastavate tasude määr eelnõukohase seadusemuudatusega sõltuvalt jäätmeliigist ca 2-12 korda.

Eesti Tööandjate Keskliidu hinnangul on muudatused selgelt ebaproportsionaalsed. Isegi, kui poliitiline otsus on jäätmekäitluse parandamise nimel maksukoormust oluliselt tõsta, peaks see tõus jagunema pikema aja peale ja olema selgelt kommuniqueeritud. Oleme näinud, et järsud maksutõusud ei too tingimata kaasa positiivset muudatust, mida sellega taotleti, vaid suurendavad varimajandust. Küsimus ei ole ainult jäätmekäitlejate ja ettevõtjate suutlikkuses. Eelnõus viidatud suur erinevus pakendijäätmete statistikas viitab sellele, et vajaka on ka järelevalvest.

Ka eelnõu menetlemises on puudujääke. Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja kohaselt tuleb eelnõu väljatöötamise vajaduse kooskõlastamiseks ja huvigruppide aegsaks kaasamiseks koostada väljatöötamiskavatsus. Väljatöötamiskavatsus peab sisaldama põhjalikku vajaduse selgitust, alternatiivide analüüsi ja mõjuanalüüsi. Antud juhul väljatöötamiskavatsust eelnõu ei ole ja ka eelnõu kooskõlastamiseks olete ettevõtjatele andnud vaid 10 päeva. Eelnõu, millega tõstetakse maksumäära 2-12 korda ja kehtestatakse uus maks, vajaks kindlasti põhjalikumalt kaasamist. Meie hinnangul kaalub eelnõuga kaasnev kiire maksutõus ajal, mil COVID-pandeemiast tingituna on maailma majanduses veel palju ebakindlust, kindlalt üles ka seletuskirjas toodud põhjused eelnõu menetlemiseks kiireloomuliselt. Eelarvestrateegiast tulenev vajadus eelarvesse lisatulu tuua oli ministeeriumile juba kevadest teada ja eelnõu väljatöötamisega tulnuks lihtsalt varem alustada.

Kokkuvõttes toetame eesmärki rohkem jäätmeid taaskasutada, kuid oleme näinud, et käitumismustrite muutmine nõuab rohkem aega ja koostööd. Konkreetne eelnõu pole kooskõlas ei hea õigusloome reeglite ega proportsionaalsuse printsiibiga – kahe avaliku halduse olulisema põhimõttega. Seetõttu palume see eelnõu tagasi võtta ja alustada korrektselt selle väljatöötamisega sidusrühmi kaasates.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Arto Aas

Juhataja